

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

2 Protokolant: apl. radcowski Marcin Soroczyński

4przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Jacka Derdy

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2020 r.

sprawy **J. K. (1)**

oskarżonego z art. 244 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego we Wrześni

z dnia 18 czerwca 2020 r., sygn. akt II K 629/19

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 180 zł.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 709/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

o.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego we Wrześni z dnia 18 czerwca 2020 r., sygn. akt II K 629/19

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia**0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
1.	J. K. (1)	<p>Oskarżony od czerwca 2020 r. leczy się psychiatrycznie z rozpoznaniem: Zaburzenia adaptacyjne depresyjne.</p> <p>Oskarżony w dniu 23 października 2019 r. w M. prowadził samochód marki R. w ruchu lądowym na drodze wojewódzkiej, nie stosując się do zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w wymiarze lat 2, orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Pleszewie z dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. II K 144/18</p>	Zaświadczenie lekarza psychiatry M. S. z dnia 27 lipca 2020 r.	82
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
1.	Zaświadczenie lekarza psychiatry M. S. z dnia 27 lipca 2020 r.	Dowód został uznany za wiarygodny. Brak podstaw by zakwestionować jego prawdziwość. Wartość dowodowa tego dowodu ogranicza się jednak do ustalenia, że oskarżony w czerwcu 2020 r. udał się do lekarza psychiatry, który stwierdził u niego zaburzenia adaptacyjno-depresyjne i przepisał mu leki. Dowód nie wzbudził zaś wątpliwości co do poczytalności oskarżonego J. K. (1) w czasie popełnienia czynu zabronionego, który jest przedmiotem tego postępowania karnego.

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	

3.1.	<p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 6 kpk poprzez pozbawienie oskarżonego prawa do obrony z uwagi na nierozpatrzenie wniosku o przydzielenie mu obrońcy z urzędu.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Na początek należało ocenić zasadność zarzutu podniesionego przez apelującego w ostatniej kolejności, a mianowicie kwestii naruszenia przez Sąd Rejonowy prawa do obrony wynikającego z art. 6 kpk. Oskarżony podniósł w środku odwoławczym, że złożył ustny wniosek o przydzielenie mu obrońcy z urzędu z uwagi na jego trudną sytuację materialną, który to nie został rozpoznany przez Sąd I instancji. J. K. (1) zapytany o tę sytuację w trakcie rozprawy apelacyjnej w dniu 6 października 2020 r. wskazał, iż takiego wniosku nie składał, a apelację pomagał mu sporządzić ktoś inny bez uzgodnienia z podsądnym. Niemniej oskarżony przyznał, że zdawał sobie sprawę z tego co podpisuje. W świetle oświadczenia złożonego przez oskarżonego przed Sądem II instancji, z którego wynika nieprawdziwość tezy przyjętej w apelacji jakoby w trakcie postępowania przed Sądem I instancji oskarżony składał wniosek o przydzielenie mu obrońcy z urzędu, podniesiony zarzut naruszenia art. 6 kpk poprzez zaniechanie rozpatrzenia takiego wniosku jawi się jako oczywiście bezzasadny. W ramach tegoż zarzutu, Sąd odwoławczy weryfikował także wystąpienie przesłanek z art. 79 § 1 pkt 3 i 4 kpk warunkujących konieczność</p>		

przyznania podsądnemu obrońcy z urzędu. Postąpił tak w związku z sygnalizowanym w apelacji problemem stanu poczytalności oskarżonego i wymaganym w związku z tym powołaniem biegłych psychiatrów do zbadania stanu psychicznego sprawcy. W efekcie tych działań kontrolnych nie stwierdzono istnienia żadnego z przypadków jakie regulują powyższe przepisy, które nakazywałyby obligatoryjną obronę dla oskarżonego J. K. (1). Reasumując, przeprowadzona kontrola instancyjna nie potwierdziła wskazań oskarżonego by doszło do naruszenia jednego z podstawowych jego praw, mianowicie prawa do obrony, ponieważ nie występowały podstawy uzasadniające zastosowanie regulacji dotyczących obrony obligatoryjnej, a wniosek o przydzielenie obrońcy z urzędu w trybie art. 78 § 1 kpk nie został w tym postępowaniu w ogóle złożony. Kwestia zawinienia oskarżonego będzie przedmiotem rozważań w dalszej części uzasadnienia.

Wniosek

Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola odwoławcza nie potwierdziła by

doszło do naruszenia prawa do obrony oskarżonego. Co więcej, sam apelujący dopytany na tę okoliczność w trakcie rozprawy apelacyjnej zaprzeczył by na rozprawie składał wniosek o przydzielenie obrońcy z urzędu. W takich przypadku nie mogło dojść do naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 6 kpk poprzez rzekome nierozpoznanie wniosku, który w istocie nigdy nie został złożony. Nadto Sąd odwoławczy nie stwierdził wystąpienia okoliczności uzasadniających zastosowanie przepisów o obronie obligatoryjnej.

Lp.	Zarzut	
3.2.	<p>Obraza przepisów postępowania wynikająca z zaniechania rozpatrzenia ustnego wniosku oskarżonego o wyłączenie sędziego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelujący podnosząc taki zarzut minął się z prawdą, gdyż taki ustny wniosek nie wynikał ani z protokołu rozprawy ani też sam oskarżony nie potwierdził jego złożenia w taki sposób przed Sądem I instancji. Istotna jest zaś ta okoliczność, iż po złożeniu przez oskarżonego pisemnego wniosku z dnia 22 czerwca 2020 r. (data nadania pisma pocztą) o wyłączenie od rozpoznania przedmiotowej sędziego sprawozdawcy SSR Radosława Skiby, Sąd Rejonowy we Wrześni postanowieniem z dnia 7 lipca 2020 r. nie uwzględnił wniosku o wyłączenie w/w sędziego od rozpoznania sprawy II K 629/19. Warto przy tym zwrócić</p>		

uwagę, że po pierwsze wniosek został złożony już po wydaniu wyroku w sprawie, a po drugie, iż postanowienie w przedmiocie wyłączenia sędziego zapadło jeszcze przed wniesieniem przez oskarżonego apelacji. Odnosząc się do zgłoszonego zarzutu należy zatem stwierdzić, że skoro wcześniej wniosek taki nie został złożony to nie dziwi fakt braku decyzji merytorycznych Sądu w tym zakresie. Jedynym zatem wnioskiem o wyłączenie jaki został faktycznie złożony jest pisemny wniosek oskarżonego z dnia 22 czerwca 2020 r. (opisany wyżej), który, co trzeba wyraźnie podkreślić, został przez Sąd Rejonowy rozpoznany. Pozostawało to jednak de facto bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż zawnioskowano o wyłączenie sędziego po wydaniu zaskarżonego wyroku, co miało miejsce w dniu 18 czerwca 2020 r. Mając to wszystko na względzie, Sąd odwoławczy stanął na stanowisku, że nie doszło do naruszenia żadnego z przepisów karnoproceduralnych, ponieważ pisemny wniosek o wyłączenie sędziego został rozpoznany zgodnie z przepisami, a żaden inny wniosek o wyłączenie nie został przez podsądnego złożony. Ważne jest jeszcze, iż Sąd Okręgowy, podobnie jak Sąd Rejonowy, nie dostrzegł podstaw, które przemawiałyby za uwzględnieniem pisemnego wniosku J. K. (1) o wyłączenie sędziego Radosława Skiby od rozpoznania przedmiotowej sprawy, przez co ocenił wydane w dniu 7 lipca 2020 r. postanowienie jako słuszne. Żadnych faktycznie występujących zastrzeżeń do bezstronności sędziego, który wydał zaskarżone orzeczenie apelujący natomiast nie przedstawił.

Wniosek		
Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola odwoławcza nie potwierdziła by doszło do uchybienia przepisom karnoproceduralnym regulującym zagadnienie wyłączenia sędziego. Jedyne złożony przez oskarżonego pisemny wniosek został rozpoznany i Sąd Rejonowy go nie uwzględnił. Natomiast wniosek ustny nie został w tej sprawie nigdy złożony. Kontrola odwoławcza nie wykazała więc istnienia żadnych powodów przemawiających za wydaniem w tej sprawie orzeczenia kasatoryjnego, o które wnioskował apelujący.		
Lp.	Zarzut	
3.3.	Obraza przepisów postępowania wynikająca z nieuwzględnienia okoliczności, że oskarżony ma zaburzenia czynności psychicznych, a tym samym miał ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia swojego czynu i pokierowania swoim postępowaniem w dniu przestępstwa.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

Sąd Okręgowy i w tym przypadku stwierdził, że zarzut apelacyjny nie koreluje z materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy. Mianowicie w środku zaskarżenia podano, iż w postępowaniu przygotowawczym oskarżony wskazywał na zaburzenia czynności psychicznych na jakie cierpi, kiedy w rzeczywistości żadne takie informacje nie zostały ujawnione ani w trakcie dochodzenia, ani też w toku postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym we Wrześni. J. K. (1) będąc przesłuchiwanym w charakterze podejrzanego w dniu 18 listopada 2019 r. wskazał, że stan jego zdrowia jest dobry, nie leczył się neurologicznie, jak również nie leczył się w poradni zdrowia psychicznego oraz nie leczył się w poradni przeciwalkoholowej (k. 9v akt sprawy). Informacje te potwierdził podpisem złożonym na protokole przesłuchania. Co istotne, w późniejszym okresie postępowania karnego podsądny również nie wskazywał na okoliczności mogące wzbudzić uzasadnione wątpliwości co do jego poczytalności. Żadne takie okoliczności nie wynikały także z zachowania oskarżonego z dnia zdarzenia, z akt sprawy. Naturalną tego konsekwencją było, że nie został dopuszczony dowód z opinii biegłych psychiatrów, ponieważ ani prokurator ani Sąd I instancji nie dysponowali danymi, które przemawiałyby za przeprowadzeniem takiego dowodu celem ustalenia stanu psychicznego podsądnego. Takiego zaniechania nie sposób jednak oceniać jako naruszenia jakichkolwiek reguł postępowania karnego. Kluczowe jest bowiem, iż dowód z opinii biegłych psychiatrów nie może być

przeprowadzany w trybie art. 202 kpk tylko na podstawie domysłów, domniemań, czy abstrakcyjnego przekonania stron procesowych o hipotetycznej możliwości wystąpienia po stronie oskarżonego lub podejrzanego wątpliwości co do jego poczytalności, lecz muszą one mieć oparcie w konkretnych okolicznościach sprawy (wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 28 lipca 2017 r., sygn. akt VI Ka 189/17, Legalis nr 2140677).

W toku postępowania apelacyjnego zostało złożone do akt sprawy zaświadczenie z dnia 27 lipca 2020 r., z którego wynika, że od czerwca 2020 r. J. K. (1) (w treści zaświadczenia błędnie oznaczony jako (...)) leczy się psychiatrycznie w gabinecie lek. med. M. S. z diagnozą zaburzenia adaptacyjno-depresyjne. W ocenie Sądu Okręgowego dokument ten nie mógł stanowić podstawy do dopuszczenia w postępowaniu odwoławczym dowodu z opinii biegłych psychiatrów w celu ocenienia poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia przez niego zarzucanego mu przestępstwa. Po pierwsze wspomniane leczenie psychiatryczne oskarżony rozpoczął po upływie znacznego okresu czasu od daty popełnienia czynu zabronionego (tj. od dnia 23 października 2019 r.) i przypadało ono mniej więcej na okres kiedy to został wydany wobec niego wyrok skazujący na karę 7 miesięcy bezwzględnego pozbawienia wolności, co mogło mieć wpływ na stan psychiczny podsądnego. Po drugie dolegliwości J. K. (1) zdiagnozowane przez lekarza specjalistę psychiatrę M. S. nie są tego typu by budziły one wątpliwości

co do możliwości rozpoznania przez oskarżonego znaczenia jego czynu czy pokierowania swoim postępowaniem ustalanego na czas popełnienia przestępstwa. Trzeba zwrócić przy tym uwagę na wskazania lekarza psychiatry, że choroba wykryta u J. K. (1) charakteryzuje się nawracającymi stanami smutku, przygnębienia, apatii, lęku, niepokoju, zaburzeń snu i myśli rezygnacyjnych. Zdaniem Sądu odwoławczego nie są to dolegliwości, które należałoby poddać biegłym psychiatrom do badania pod kątem stanu poczytalności oskarżonego, nawet gdyby występowały u niego w chwili popełnienia czynu stanowiącego przedmiot niniejszego postępowania. Oskarżony w toku rozpoznania sprawy przed Sądem I instancji nie sygnalizował żadnych problemów psychicznych i nie dawał ku temu podstaw pozostały materiał dowodowy. A trzeba pamiętać, że „Ocena potrzeby przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych psychiatrów winna być dokonana z uwzględnieniem wszystkich okoliczności ujawnionych w danym postępowaniu, a fakt korzystania przez skazanego z konsultacji psychologicznych i psychiatrycznych jest tylko jednym z czynników, które powinny być brane pod uwagę, bynajmniej jednak nie determinującym konieczności podjęcia takich czynności dowodowych. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 r., V KK 81/13, LEX nr 1328046)

Mając to wszystko na względzie, Sąd II instancji nie stwierdził więc naruszenia procedury przez Sąd Rejonowy poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu z opinii lekarzy psychiatrów. Nadto nie dostrzegł również podstaw dla

<p>dopuszczenia takiego dowodu w postępowaniu odwoławczym, mimo zdiagnozowanych u oskarżonego zaburzeń adaptacyjno-depresyjnych. Nie stwierdzono również aby stan psychiczny oskarżonego uniemożliwiał jego udział w postępowaniu, czy też aby utrudnione było prowadzenie obrony w tej nieskomplikowanej przedmiotowo sprawie w sposób samodzielny i rozsądny. Sąd II instancji nie znalazł zatem jednocześnie podstaw z art. 79 § 1 pkt 3 lub 4 kpk aby przydzielić oskarżonemu obrońcę z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z uwagi na brak ustalenia stanu zdrowia oskarżonego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.4.</p>	<p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 7 kpk poprzez dokonanie dowolnej i sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania oceny dowodów.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Kontrola odwoławcza doprowadziła Sąd Okręgowy do stwierdzenia, iż przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była prawidłowa i uwzględniała w odpowiednim stopniu dyrektywy z art. 7 kpk, a więc zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Trzeba podkreślić, iż Sąd I instancji w treści uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia wskazał wszystkie dowody, którym przyznał przymiot wiarygodności. Nie zabrakło też w uzasadnieniu wskazania powodów, które wpłynęły na takie a nie inne ukształtowanie oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Sąd odwoławczy po zapoznaniu się z aktami sprawy nie dostrzegł powodów, które przemawiałyby za tym by w jakikolwiek sposób podważać słuszność przedstawionej w uzasadnieniu wyroku oceny materiału dowodowego. Znamionym jest przy tym, że kwestionując słuszność oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy oskarżony ograniczył się de facto jedynie do podniesienia zarzutu naruszenia art. 7 kpk nie precyzując w żaden sposób na czym konkretnie miałyby polegać uchybienia proceduralne ze strony Sądu I instancji, w szczególności nie podał, który z dowodów w jego ocenie został oceniony w sposób nieprawidłowy. Nie bez znaczenia jest fakt, że składając wyjaśnienia oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i w żadnej części nie negował</p>	

<p>swojej winy. Sąd niższej instancji całość wyjaśnień J. K. (1) uznał za wiarygodną i zgodną z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w tej sprawie. W takich okolicznościach podważanie trafności dokonanej oceny dowodów (pozbawione jakiegokolwiek racjonalnego uzasadnienia) musiało zostać ocenione jako nieuzasadnione.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była prawidłowa i odpowiednio uwzględniała dyrektywy z art. 7 kpk. Nie było więc powodów by w toku postępowania odwoławczego ingerować w treść zaskarżonego orzeczenia.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.5.</p>	<p>Obraza prawa materialnego, tj. art. 244 kk.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Zarzut obrazy prawa materialnego został podniesiony bezzasadnie. Jest bowiem ugruntowane w orzecznictwie, że zarzut naruszenia przepisów z części szczególnej Kodeksu karnego może być postawiony tylko wówczas, gdy skarżący akceptuje dokonane przez Sąd meriti ustalenia faktyczne. Sąd I instancji w pierwszej kolejności dokonuje bowiem ustaleń faktycznych sprawy w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, który w procesie analizy i oceny uzna za wiarygodny. Następnie zaś ustalony stan faktyczny składający się z elementów strony przedmiotowej i podmiotowej poddaje prawno – karnej analizie w aspekcie tego, czy ustalone przez Sąd zachowanie oskarżonego wyczerpuje, czy też nie znamiona określonego przepisu lub przepisów (przy kumulatywnej kwalifikacji prawnej). Ze wskazanych powodów jednoczesne kwestionowanie dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych oraz przyjętej w wyroku kwalifikacji prawnej należy uznać za błędne, a zarzut obrazy prawa materialnego dodatkowo należy potraktować jako przedwczesny. Jest on bowiem aktualny dopiero wówczas gdy skarżący akceptuje w całości dokonane przez sąd meriti ustalenia faktyczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 marca 2019 r., sygn. akt II AKa 359/18, Legalis nr 2123398). W tej kontrolowanej sprawie, skoro oskarżony zanegował w apelacji ocenę dowodów oraz trafność ustaleń odnośnie winy to podniesiony dodatkowo zarzut</p>	

<p>obraży prawa materialnego nie mógł zostać oceniony jako słuszny. Znamionym jest przy tym, że autor środka odwoławczego podniósł zarzut obraży prawa materialnego bez przedstawienia jakiegokolwiek uzasadnienia z czego ta obraza miałyby wynikać. Sąd Okręgowy ograniczył się więc do stwierdzenia, że prawidłowo ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny opierający się na wiarygodnych dowodach pozwalał na stwierdzenie, że oskarżony swoim zachowaniem z dnia 23 października 2019 r. wyczerpał wszystkie ustawowe znamiona zarzucanego mu przestępstwa z art. 244 kk. Zatem przypisanie podsądnemu tego przestępstwa było w pełni prawidłowe.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.6.</p>	<p>Rażąca niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła wskazań zawartych w apelacji odnośnie niewspółmierności kary zasadniczej w wymiarze 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej w stosunku do J. K. (1). Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd Rejonowy czyniąc rozważania co do wymiaru kary adekwatnej do czynu przypisanego oskarżonemu wziął pod uwagę wszystkie występujące w sprawie okoliczności obciążające oraz łagodzące, nadając im odpowiednią wartość i znaczenie. Podobnie trafne było wnioskowanie Sądu I instancji w zakresie oceny znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu jakiego dopuścił się podsądny oraz takiegoż stopnia jego winy. Przeciwnie wskazania oskarżonego były zupełnie nietrafione. Sąd odwoławczy nie chcąc powtarzać okoliczności łagodzących i obciążających występujących w badanej sprawie, a także argumentów przemawiających za wysoką społeczną szkodliwością czynu i poważnym zawinieniem, a próbuje w całej rozciągłości wyczerpujące stanowisko Sądu Rejonowego we Wrześni z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.</p> <p>Niezbędne jest tu jeszcze wyjaśnienie w związku z treściami apelacji, że zaskarżony wyrok nie został wydany w trybie konsensualnym. Początkowo oskarżony rzeczywiście zgodził się na dobrowolne poddanie się karze co spowodowało skierowanie przez prokuratora do sądu wniosku o wydanie orzeczenia w trybie</p>	

art. 335 § 2 kpk, jednakże w trakcie posiedzenia podsądny nie wyraził zgody na orzeczenie wobec niego bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wymiarze 8 miesięcy. Dlatego też sprawa została skierowana na rozprawę i po przeprowadzeniu postępowania dowodowego został wydany wyrok skazujący, w którym wymierzono podsądnemu karę 7 miesięcy pozbawienia wolności. Apelujący zdaje się dostrzegać taką chronologię zdarzeń, ale jednocześnie wyraża zupełnie błędny pogląd, że wymiar kary zależy od tego czy sprawca danego czynu go zaakceptuje, czy też nie. Tymczasem wymiar kary jest zupełnie niezależny od tej okoliczności, nawet w przypadku spraw, w których oskarżony przyzna się do winy i sprawstwa oraz złoży wyjaśnienia co do okoliczności popełnionego czynu. Dyrektywy wymiaru kary są wyraźnie uregulowane w art. 53 kk, zgodnie z którym sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (§ 1). Ponadto wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, zwłaszcza w razie popełnienia przestępstwa na szkodę osoby nieporadnej ze względu na wiek lub stan zdrowia, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj

i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego (§ 2). Znamionym jest, że Sąd Rejonowy czyniąc rozważania odnośnie wymiary kary adekwatnej do wagi czynu popełnionego przez J. K. (1) wziął pod uwagę i odpowiednio wyważył wszystkie okoliczności wynikające z przytoczonych powyżej regulacji kodeksowych. Przeciwnie stanowisko oskarżonego jest wysoce subiektywne i nie uwzględnia wszystkich okoliczności badanej sprawy. Przez pryzmat tego zarzutu widać jak specyficznie została zbudowana apelacja, która była wielokierunkowa i usilnie zmierzała do podważenia zaskarżonego orzeczenia, nie bacząc nawet czasem, że tezy z zarzutów nie znajdowały oparcia w aktach sprawy. Ostatni zarzut odwoławczy, który wydaje się osią całej apelacji nie przekonał jednak o rażącej niewspółmierności orzeczonej kary. Oskarżony poprzez ten zarzut wskazywał na wszystkie dostrzeżone przez siebie możliwości złagodzenia wymiaru kary zasadniczej, zupełnie ignorując szereg występujących w tej sprawie okoliczności dla niego wysoce niekorzystnych, które jednocześnie stały na przeszkodzie sięgnięciu po instytucję umożliwiającą wymierzenie kary innej niż kara pozbawienia wolności przewidziana w art. 244 kk, czy też warunkowe zawieszenie wykonania kary.

Według skarżącego uchybieniem ze strony Sądu I instancji było

odstąpienie od zastosowania art. 37a kk i wymierzenia kary wolnościowej w oparciu o tę regulację. Wskazać należy, iż dyspozycja zawarta w art. 37a kk ma charakter fakultatywny. Sąd może, ale nie ma obowiązku zastosowania tego przepisu w konkretnym akcie orzekania. Przepis ten zawiera bowiem ogólną regułę, ale nie wprowadza konieczności jej zastosowania. Sięgając po uregulowanie z art. 37a kk, sąd za każdym razem obowiązany jest do indywidualnego podejścia i całościowego przeanalizowania konkretnego przypadku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt II AKa 251/18, Legalis nr 2232637). Wymierzenie kary w oparciu o art. 37a kk jest możliwe jedynie więc wtedy kiedy kara w takim kształcie spełni wszystkie stawiane jej cele, zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i indywidualnej. Mając to wszystko na względzie, Sąd Okręgowy zgodził się z Sądem Rejonowym, że wymierzenie oskarżonemu J. K. za popełnione przestępstwo kary grzywny, czy też kary ograniczenia wolności nie spełniłoby celów kary ani w aspekcie prewencji indywidualnej, ani też generalnej. Oskarżony został już bowiem aż czterokrotnie łącznie biorąc skazany za przestępstwa z art. 180a kk i art. 244 kk za nie respektowanie orzeczonych zakazów prowadzenia pojazdów, czy też decyzji administracyjnych o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi. Sądy orzekały wobec niego za te przestępstwa karę grzywny oraz karę ograniczenia wolności, a nawet karę pozbawienia wolności z zastosowaniem środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia

wykonania kary. Żadna z tych rodzajowo łagodniejszych niż bezwzględne pozbawienie wolności kar nie przyniosła oczekiwanego rezultatu prewencyjnego i nie skłoniła oskarżonego do refleksji nad swoim zachowaniem, gdyż w dniu 23 października 2019 r. ponownie kierował on samochodem, pomimo orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Pleszewie z dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. akt II K 144/18, zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Czynu tego dopuścił się w okresie próby warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności z powyżej wspomnianej sprawy o sygn. II K 144/18. W takich okolicznościach trafny był wniosek Sądu I instancji, że obecnie jedynie orzeczenie wobec oskarżonego kary najsurowszej rodzajowo może spełnić wszystkie cele kary.

Ponadto, Sąd Rejonowy, wbrew twierdzeniom oskarżonego z apelacji, nie miał nawet teoretycznie możliwości zastosowania wobec oskarżonego środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia kary, ponieważ w czasie popełnienia przestępstwa stanowiącego przedmiot tego postępowania oskarżony był już skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Pleszewie z dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. akt II K 144/18 na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i okoliczność ta stanowiła przeszkodę dla zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary z art. 69 § 1 kk. Fakt, że wykonanie wspomnianej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności zostało zawieszona na okres 2 lat próby w żaden sposób nie zmieniał tego, że zaistniała przeszkoda materialnoprawna dla

ponownego zastosowania tego środka probacyjnego wobec sprawcy.

Nie było również żadnych podstaw do zastosowania wobec oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia kary w oparciu o art. 60 kk, co także proponował apelujący. Nie zaistniały bowiem w tej sprawie żadne szczególnie uzasadnione okoliczności by sięgnąć po takie rozwiązanie. Przeciwnie okoliczności obciążające znacznie przewyższały nieliczne okoliczności łagodzące, a dotychczasowy stosunek oskarżonego do przestrzegania prawa (szeroko opisany przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku) zupełnie nie przemawiał za jakimkolwiek złagodzeniem kary zasadniczej. Można wręcz stwierdzić, że pobłażliwe potraktowane kolejnego umyślnego występku oskarżonego stanowiłoby wyraz nieuzasadnionego pobłażania dla sprawców tej kategorii przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości. Apelujący całkowicie błędnie zakładał w swojej apelacji, że stopień jego winy i społecznej szkodliwości czynu nie były znaczne, kiedy w rzeczywistości kształtowały się one na znacznym poziomie. Nietrafione były także uwagi o tym, iż rzekomo podsądny znajdował się w chwili popełnienia czynu w ekstremalnej sytuacji osobistej i życiowej, która uzasadniała kierowanie przez niego samochodem mimo orzeczonego sądowego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Pomijając już fakt, że oskarżony nie zakwestionował braku tego rodzaju, korzystnych dlań ustaleń faktycznych przez Sąd I instancji, to okoliczność, że jest on osobą samotną, wymagającą konsultacji

lekarskich z powodu określonych schorzeń, nie tłumaczy i nie zezwala mu na ignorowanie sądowych zakazów nałożonych w wyroku. Nic nie stało na przeszkodzie by J. K. (1) udał się w dniu 23 października 2019 r. do lekarza nie naruszając zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, czy to korzystając z uprzejmości sąsiadów posiadających samochody, zamawiając taksówkę bądź korzystając z publicznego transportu. Tymczasem oskarżony zdecydował się na jazdę samochodem, za nic mając wydane wobec niego orzeczenie o zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych, a przy tym jeszcze przekroczył dozwoloną prędkość i w związku z tym interweniowała Policja. Nie ulega żadnej wątpliwości, że oskarżony jest osobą niepoprawną, nie szanuje wydawanych wobec niego decyzji administracyjnych i orzeczeń sądowych, podejmuje działania według swojego uznania bez liczenia się z ich konsekwencjami prawnymi. Wszystkie te okoliczności musiały i znalazły odpowiednie odzwierciedlenie w wymiarze kary orzeczonej za przestępstwo z art. 244 kk. Słuszna i sprawiedliwa jest zatem orzeczona J. K. (1) kara pozbawienia wolności w wymiarze 7 miesięcy pozbawienia wolności za szóste już przestępstwo, które popełnił. Kara ta i tak kształtuje się w dolnych granicach ustawowego zagrożenia za czyn z art. 244 kk i nie może być oceniana w świetle wszystkich okoliczności tej konkretnej sprawy jako nadmiernie surowa.

Ponadto, żadnych zastrzeżeń nie budziła pozostała część penalna zaskarżonego wyroku, tj. orzeczony środek karny. W przypadku popełnienia przestępstwa z art. 244 kk, przepis art. 42 § 1a

<p>pkt 2 kk przewiduje obligatoryjne orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Ten środek karny może być orzeczony na okres od 1 roku do 15 lat. Wobec tego określenie przez Sąd Rejonowy czasu jego obowiązywania na 3 lata, Sąd Okręgowy ocenił jako w pełni uzasadnione oraz sprawiedliwe rozwiązanie.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana wyroku poprzez złagodzenie orzeczonej kary i środka karnego.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia wniosku z uwagi na niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola instancyjna nie potwierdziła by orzeczona przez Sąd I instancji kara 7 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na 3 lata były rażąco niewspółmierne. Wobec tego nie było podstaw aby dokonywać korzystnych dla oskarżonego zmian w zaskarżonym orzeczeniu w odniesieniu do tych kwestii.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w całości.	
Zwiąźle o powodach utrzymania w mocy	
Powodem utrzymania wyroku w mocy jest całkowita niezasadność zarzutów apelacji oskarżonego, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiąźle o powodach zmiany	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwiąźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	Zgodnie z art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego ma on obowiązek ponieść koszty sądowe na rzecz Skarbu Państwa. Koszty te zgodnie z art. 616 § 1 kpk obejmują wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania oraz opłaty. Kierując się tą zasadą Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł tj. ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism, co wynika z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków

Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013, poz. 663 ze zm.) i na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) wymierzył mu opłatę za II instancję w kwocie 180 zł.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw z art. 624 § 1 kpk, uzasadniających zwolnienie oskarżonego z obowiązku ponoszenia całości kosztów sądowych wygenerowanych w postępowaniu apelacyjnym.

7. PODPIS

Hanna Bartkowiak